

BILAGA A.

UNDERSÖKNING AV BEHOV AV STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING

2023-09-21

Vattentjänstplan Salem kommun

INNEHÅLL

1	Inledning	3
2	Sammanfattning av vattentjänstplanen	3
3	Metod	4
4	Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas	5
5	Sammanfattande bedömning	7

1 Inledning

Alla kommuner ska ha en vattentjänstplan enligt krav som infördes i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster vid årsskiftet 2022–2023. Vattentjänstplanen ska utgöra en långsiktig plan för hur kommunen ska tillgodose behovet av allmänna vattentjänster. Planen ska även innehålla en bedömning av vilka åtgärder som krävs för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid skyfall.

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras av en plan som tas fram av kommunen. Den strategiska miljöbedömningen ska bedöma om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Vissa kommunala planer antas generellt ha en betydande miljöpåverkan. Vattentjänstplanen är inte utpekad som ett sådant exempel, men vattentjänstplaner innehåller åtgärder som kan röra stora delar av kommunen, som kan röra budgetfrågor och resursfrågor, och som kan påverka förutsättningar för exploatering i vissa områden i kommunen. Undersökningen syftar till att identifiera omständigheter som talar för eller emot om planens genomförande kan ge upphov till en betydande miljöverkan enligt 6 kapitlet 6 § miljöbalken.

Nedan redovisas metod och resultat av undersökningen. Resultatet visar att planen inte medför betydande miljöpåverkan.

2 Sammanfattning av vattentjänstplanen

Vattentjänstplanen för Salems kommun innehåller en nulägesredogörelse för den allmänna VA-försörjningen samt påverkan av skyfall på allmänna anläggningar. Planen omfattar tre olika delar; plan för den allmänna VA-anläggningen, VA-utbyggnadsplan samt påverkan av skyfall på den allmänna anläggningen.

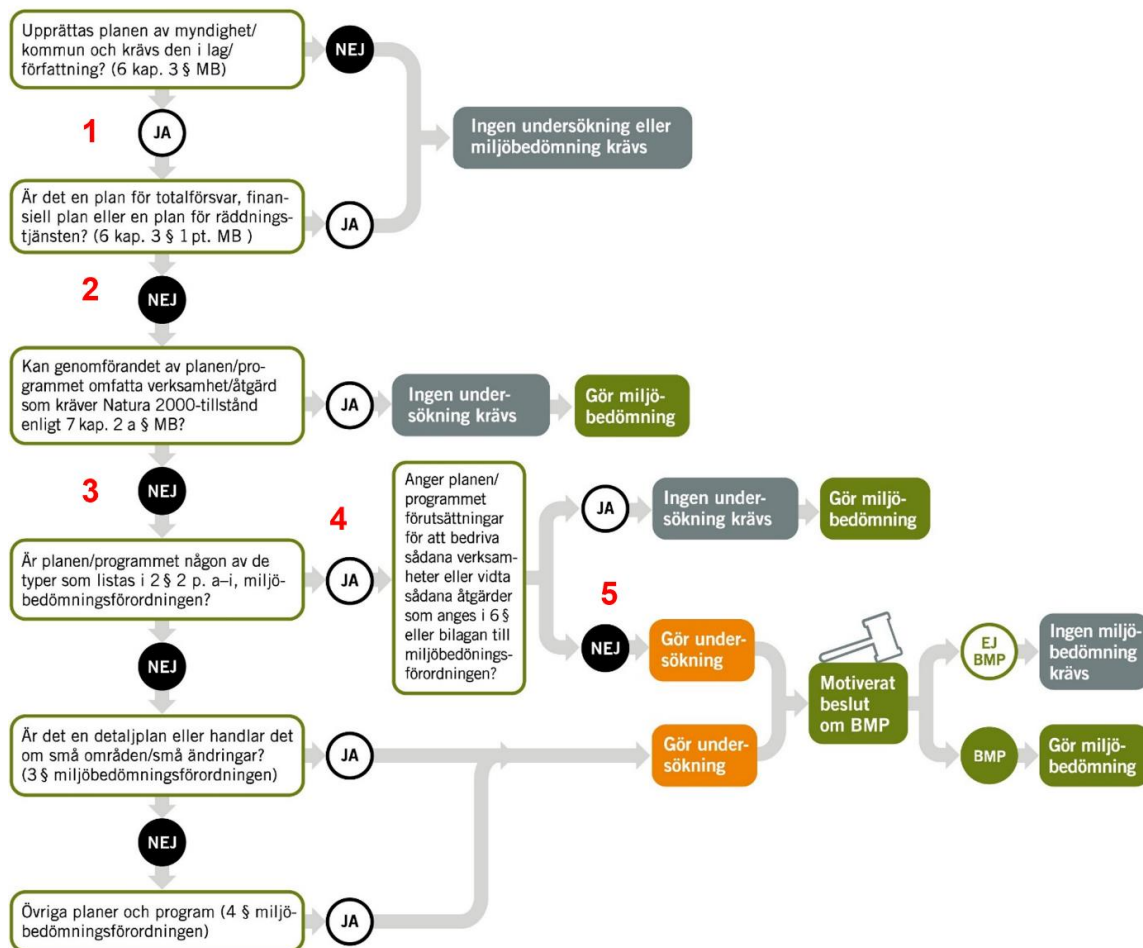
Planen för den allmänna VA-anläggningen omfattar befintlig allmän VA-försörjning, de VA-tjänster som kommunen har samt vilka förutsättningar som finns för att bedriva denna verksamhet. I kapitlet om VA-utbyggnadsplan redovisas vilka områden som finns där enskilt VA är lämpligt och var behovet finns av allmänna VA-anläggningar. Delen om skyfallspåverkan redogör för hur skyfall kan påverka vattenförsörjning, spillvatten och dagvatten, samt vilka åtgärder som behövs för att säkerställa anläggningens funktion.

3 Metod

Parallellt med processen att ta fram vattentjänstplanen görs den strategiska miljöbedömningen. Processen för miljöbedömningen har gjorts enligt Figur 1, enligt Naturvårdsverkets vägledning¹. De röda siffrorna i figuren representerar de bedömningar som har gjorts och som redovisas under kapitel 4.

Den strategiska miljöbedömningen görs enligt processschemat i Figur 1 för att undersöka om en undersökning behöver göras. För respektive steg görs en bedömning som resulterar i ett slutgiltigt resultat.

STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING – behöver en undersökning göras?

Figur 1. Processen av strategisk miljöbedömning. Källa: Naturvårdsverket²

¹ <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/strategisk-miljobedomning>, hämtad 2023-05-29

² <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/strategisk-miljobedomning>, hämtad 2023-05-29

Eftersom vattentjänstplanen har upprättats av en kommun ska planen bedömas enligt 6 kapitlet 3 § i miljöbalken, vilket har bedömts i steg 1. I steg 2 konstateras att planen inte är för totalförsvaret, finansiell plan eller en plan för räddningstjänsten.

Det tredje steget innebär en bedömning om planen kan omfatta åtgärder som kräver Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. 2 § miljöbalken. Vattentjänstplanen medför inte att några åtgärder ska göras inom Natura 2000-område. Slutsatsen är alltså ett nej i det tredje steget.

Nästa steg, det fjärde, handlar om planen är listad i 2 § 2 punkten (a-i) i miljöbedömningsförordningen. Vattentjänstplanen för Salems kommun omfattas av i) ”en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning.” Därmed ger bedömningen ett ja i steg fyra.

Steg fem innebär en bedömning om planen medför förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6§ eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen. Detta innebär olika anläggningar för bland annat infrastruktur. Den aktuella planen klargör vad som ska göras men inte hur det ska göras, exempelvis vilken teknisk lösning som väljs eller vilket markanspråk som görs. Slutsatsen för detta steg är således att det krävs en undersökning (enligt miljöbalkens 6 kap. 5 § nedan) för att fastslå om behov av strategisk miljöbedömning krävs.

4 Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas

För att utreda om planen antas medföra betydande miljöpåverkan görs en undersökning, vars innehåll framgår av miljöbalkens 6 kap. 6 §. Undersökningen ska identifiera omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Om undersökningen visar på att planen kan antas ha en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning tas fram och antas parallellt med planen. Undersökningen ska ge ett beslutsunderlag men också bidra med kunskap som kan vara användbart i det fortsatta arbetet i planen. Det är också väsentligt att undersöka hur olika miljöeffekter samspelar med varandra för att få en tydligare uppfattning om eventuell betydande miljöpåverkan.

Om undersökningen visar att planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan behöver ingen strategisk miljöbedömning tas fram.

Undersökningen om planens genomförande kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan har gjorts utifrån 5§ miljöbedömningsförordningen (2017:966). För att tydliggöra vilka aspekter som har bedömts har en checklista använts och resultatet redovisas i Tabell 1 nedan. I tabellens vänstra kolumn redogörs för vilket övergripande bedömningsområde som har bedömts. I mitten-kolumnen bedöms om det är en negativ, positiv eller ingen påverkan på området. I kolumnen längst till höger ges en kommentar för bedömningen.

Tabell 1. Bedömningsområden eller miljöeffekter som ingår i undersökningen om behov av en strategisk miljöbedömning för Salem kommuns vattentjänstplan

Övergripande bedömningsområden/miljöeffekter	Bedömd påverkan	Kommentar
Globala mål, Agenda 2030	Positiv	Vattentjänstplanen ska bidra till att säkerställa kommunens vattentjänster, vilket bidrar till måluppfyllelse av mål 6, "Rent vatten och sanitet för alla", 11 "Hållbara städer och samhällen", 14 Hav och marina resurser".
Miljömål	Positiv	Genom att göra de åtgärder som tas upp i vattentjänstplanen bidrar det till att nå målen "Ingen övergödning", "Grundvatten av god kvalitet", "Levande sjöar och vattendrag", "Hav i balans samt levande kust och skärgård" och "God bebyggd miljö".
Översiktsplan	Ingen	I översiktsplanen finns omnämnt nya bebyggelseområden. Vattentjänstplanen har en koppling till översiktsplanen då dessa områden ska förses med allmän VA-försörjning.
Övriga kommunala planer och program	Ingen	Vattentjänstplanen bedöms inte ha en direkt påverkan på några andra kommunala planer, men har en koppling till kommunens dagvattenstrategi.
Befolkning och människors hälsa	Positiv	Risker för befolkningen eller människors hälsa bedöms att minska genom att säkra den allmänna VA-försörjningen.
Djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kapitel miljöbalken, och biologisk mångfald i övrigt	Ingen	Inga åtgärder föreslås som påverkar skyddad natur eller biologisk mångfald.
Hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt	Ingen	Genom säkra VA-lösningar, såsom täta ledningar och korrekt dimensionerade VA-anläggningar, minimeras läckage av dricksvatten och bräddningar vilket medför en hushållning av resurser.
Annan hushållning med material, råvaror och energi, eller andra delar av miljön	Ingen	Vattenplanen berör inte dessa intressen.
Riksintressen	Ingen	Inga åtgärder föreslås som påverkar riksintressen.
Landskap, bebyggelse	Ingen	Inga åtgärder föreslås som påverkar landskapet eller bebyggelse.
Kulturmiljö	Ingen	Inga åtgärder föreslås som påverkar kulturmiljö.
Yt- och grundvatten	Positiv	Vattentjänstplanen syftar till att säkerställa en god VA-försörjning med en minimal påverkan på människors hälsa och miljö. Vid genomförande av åtgärder som är upptagna i planen bedöms effekterna vara positiva.
Mark, jord	Ingen	Eventuella behov av markanspråk kan uppkomma vid genomförande av planen, men då de tekniska lösningarna inte är utredda i vattentjänstplanen bedöms ingen påverkan komma av planen. Vattentjänstplanen bedöms inte påverka markens kvalitet.
Luft, klimat	Ingen	Vattentjänstplanen berör inte denna aspekt.

5 Sammanfattande bedömning

Utifrån ovanstående checklista bedöms planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att ingen miljöbedömning kommer att upprättas.

Syftet med vattentjänstplanen är att säkerställa att de allmänna anläggningarna fungerar vid skyfall, men också att de tillgodoser behovet av rent dricksvatten och renar avloppsvatten för att minimera risken för människors hälsa och miljön. Genom att minimera mängden orenat och/eller otillräckligt renat avloppsvatten (såväl spillvatten som dagvatten) som når recipient minskas bland annat tillgången på övergödande ämnen, men också med avseende på andra ämnen, så som syreförbrukande ämnen, och bakterier. En god dricksqualität är väsentligt för människors hälsa. Planen förväntas ge vissa positiva effekter i och med att dess syfte är att säkerställa den allmänna VA-försörjningen, samt eftersom planen omfattar bedömning och förslag på åtgärder vid påverkan av skyfall på allmänna VA-anläggningar.